

УДК 37.013:796.011.3:061.2
DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi62.743>

Цибанюк О. О.*,
orcid.org/0000-0001-5367-5747
Дарійчук С. В.*,
orcid.org/0000-0001-8089-1293

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІГРОВОЇ ТА СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОДОЛАННІ ОСВІТНИХ І ГУМАНІТАРНИХ РОЗРИВІВ: МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА «RIGHT TO PLAY»

У статті здійснено комплексний педагогічний аналіз діяльності міжнародної організації «Right To Play» як провідної інституції, що використовує ігрові методики для соціальної інклюзії та захисту прав дітей у кризових регіонах світу. Обґрунтовано, що в умовах сучасних гуманітарних випробувань фізична культура трансформується з нормативної дисципліни на потужний ресурс «м'якої сили» та соціальної інженерії. На основі аналізу концептуальних доповідей ООН та Секретаріату Співдружності доведено, що цілеспрямована рухова активність є фундаментом для формування соціального капіталу. Особливу увагу приділено функційній ролі спортивних амбасадорів, які розглядаються не як маркетингові суб'єкти, а як «агенти змін» та соціальні медіатори. Виявлено, що залучення світової спортивної еліти дозволяє конвертувати атлетичний авторитет у дієвий інструмент гуманітарної дипломатії, що сприяє дестигматизації вразливих груп та подоланню освітніх розривів. У роботі деталізовано результати діяльності організації за 2024 рік, зокрема роль амбасадорів у визнанні ООН Міжнародного дня гри та успішну імплементацію програм інклюзивного навчання в Гані, Сенегалі, Руанді та Уганді. Доведено, що інтеграція ігрових модулів у національні освітні стандарти дозволяє ефективно вирішувати питання психосоціальної реабілітації, профілактики захворювань і гендерної рівності. Виокремлено ключові проблеми міжнародної спортивної співпраці, пов'язані з фінансуванням та розподілом ресурсів. У висновках наголошено на потребі адаптації верифікованого досвіду «Right To Play» для розроблення національних програм поствоєнного відновлення освітнього простору України та соціальної інтеграції дітей, постраждалих від збройної агресії.

Ключові слова: агенти змін, амбасадори спорту, гуманітарні розриви, ігрова діяльність, соціальний проєкт, спорт заради розвитку, фізична активність, «Right To Play».

Постановлення проблеми. У сучасній педагогічній науці фізична культура та спорт дедалі частіше розглядаються не лише як засіб зміцнення соматичного здоров'я, а і як потужний ресурс соціальної інженерії та гуманітарної дипломатії. Особливої гостроти ця проблема набуває в контексті подолання «освітніх розривів» у регіонах, охоплених збройними конфліктами та системною бідністю, де традиційні методи навчання втрачають свою ефективність через високий рівень психоемоційного виснаження реципієнтів.

Ключова суперечність полягає в тому, що попри визнану роль цілеспрямованої фізичної активності у формуванні когнітивних функцій та психологічної стійкості (резильєнтності) у кризових зонах спорт часто сприймається як вторинний, розважальний елемент. Проте світова практика доводить: фізична активність, інтегрована в ігрові методики, є найкоротшим засобом ресоціалізації особистості, подолання симптомів ПТСР і відновлення залученості дитини до освітнього процесу [1].

Центральною проблемою дослідження є теоретичне обґрунтування та практична реалізація педагогічного потенціалу спорту як «м'якої сили». У цьому аспекті унікальним є досвід організації «Right To Play», яка трансформувала фізичну культуру з нормативної

*© Цибанюк О. О.

*© Дарійчук С. В.

дисципліни на гнучкий інструмент захисту прав людини. Використання спортивних амбасадорів – еліти світового спорту – дозволяє конвертувати атлетичний авторитет у соціальний вплив, долаючи культурні бар'єри та стигматизацію.

Аналіз діяльності «Right To Play» крізь призму фізичної активності дозволяє виявити закономірності того, як рухова гра стає фундаментом для системних змін – від інклюзії дітей з інвалідністю до адвокації прав дівчат на освіту. Актуальність теми зумовлена потребою імплементації подібних міжнародних стратегій у національній моделі фізичного виховання, особливо в країнах, що перебувають у стані воєнного чи поствоєнного відновлення.

Аналіз досліджень. Соціальна роль фізичної активності в межах сучасного гуманітарного дискурсу виходить далеко за межі суто фізіологічного зміцнення організму, постаючи як фундамент для формування соціального капіталу та розвитку особистісної резильєнтності. У контексті подолання гуманітарних розривів фізична активність трансформується у «універсальну мову» соціальної інтеграції, яка дозволяє дестигматизувати вразливі групи населення та створювати безпечний простір для суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Важливим підґрунтям для розуміння соціальної ролі фізичної активності є доповідь Секретаріату Співдружності «Посилення внеску спорту в реалізацію Цілей сталого розвитку» (Enhancing the Contribution of Sport to the Sustainable Development Goals), що стала ключовим методологічним орієнтиром, оскільки офіційно пов'язує фізичну активність із Цілями сталого розвитку ООН. Тобто діяльність «Right To Play» є не ізольованою ініціативою, а частиною глобального педагогічного тренду.

Означена доповідь обґрунтовує, що спорт є не просто фізичною вправою, а «школою життя». У документі підкреслюється, що ігрові методики розвивають трансферні навички – лідерство, дисципліну, командну роботу та критичне мислення. Саме це доводить ефективність спорту як інструмента для подолання «освітніх розривів». Аналіз джерела вказує на те, що фізична активність є «нейтральною платформою», яка дозволяє залучати дівчат та дітей з інвалідністю до соціальних процесів. Документ детально описує спорт як інструмент побудови миру та зміцнення громад – механізм «М'якої сили» та миру. Тут науково аргументовано, що спорт сам по собі не вчить добру – він є ефективним за умови проектування для досягнення педагогічних цілей, зокрема доведено вагомість участі «правильних» носіїв суспільної думки, амбасадорів – спортсменів, селебритіз тощо як «операційну складову», а не просто декор [5, с. 21–29].

Дослідження Н. Шуленкорфа є засадничим теоретичним підґрунтям для розуміння функційної ролі амбасадорів як активних суб'єктів соціальних трансформацій. Автор переосмислює класичне поняття спортивного менеджера, амбасадора, пропонуючи концепцію «агента змін» (change agent), чия діяльність виходить за межі суто організаційної логіки та спрямовується на генерацію соціального капіталу в громадах, що перебувають у стані конфлікту або соціальної депресії.

Н. Шуленкорф доводить, що успішність спортивного проєкту в кризовому регіоні критично залежить від здатності такого агента бути «соціальним медіатором», він не просто презентує бренд, а виконує роль каталізатора, які поєднує міжнародні гуманітарні ресурси з локальними потребами громад. Дослідник акцентує на тому, що агент змін має володіти специфічним набором компетенцій – від культурної емпатії до здатності мотивувати місцевих лідерів, що безпосередньо корелює з децентралізованою моделлю управління, яку впроваджує «Right To Play».

Також аналіз праці Н. Шуленкорфа дає змогу виділити етапність соціального впливу: від створення нейтрального ігрового простору до формування стійких громадських екосистем. Він наголошує, що спортивна подія сама по собі не має автоматичного миротворчого чи виховного ефекту – цей ефект є результатом цілеспрямованої професійної діяльності агента змін, який трансформує фізичну активність у педагогічний інструмент. Отже, мережа амбасадорів є не маркетинговою

надбудовою, а ключовою ланкою в ланцюжку створення соціальної цінності та подолання гуманітарних бар'єрів [10, с. 118–128].

Доповнюючи науковий дискурс щодо інституціоналізації ігрових методик, дослідження авторської групи (О. Цибанюк та інші) акцентує увагу на ефективності міжнародної спортивної співпраці крізь призму корпоративної соціальної відповідальності, виокремлюючи критичні проблеми для діяльності профільних фондів, зокрема в аспектах стабільності фінансування, бізнес-зацікавленості стейкхолдерів, політичних обмежень і подолання нерівномірності в розподілі ресурсів [11, с. 9].

Мета статті – проаналізувати практичний досвід використання фізичної активності та ігрової діяльності як стратегічних інструментів для подолання освітніх і гуманітарних розривів на прикладі діяльності міжнародної організації «Right To Play».

Викладення основного матеріалу. «Right To Play» – це провідна міжнародна некомерційна інституція, чия стратегічна місія інтегрована у використання ігрових методик для інклюзії та розширення прав дітей, що перебувають у зонах збройних конфліктів, регіонах із високим рівнем бідності чи епідеміологічними загрозами. Пріоритетними векторами діяльності організації визначено превентивний захист, освітню підтримку та формування адаптивних механізмів подолання кризових станів засобами фізичної та ігрової активності [2].

Центральний апарат управління (штаб-квартира) дислокується в м. Торонто (Канада), координуючи реалізацію програм у 13–15 країнах Африканського, Азійського та Близькосхідного регіонів [9].

Історична ретроспектива становлення проекту свідчить про його глибоку інтеграцію в олімпійський рух. Фундаментом «Right To Play» стала ініціатива «Olympic Aid», заснована 1992 року оргкомітетом зимової Олімпіади в м. Лілехаммері з метою гуманітарного супроводу територій, уражених війнами та катастрофами [8].

Каталізатором масштабування проекту став особистий приклад чотириразового олімпійського чемпіона Й. О. Косса, візит якого до Еритреї 1994 року сприяв консолідації зусиль спортивної спільноти, що дозволило залучити 18 млн доларів на інфраструктурні об'єкти – лікарні та школи в м. Сараєво, Боснія і Герцеговина; Еритреї та реабілітацію біженців в Афганістані та Гватемалі [там само].

Подальша інституціоналізація відбулася 2000 року через трансформацію «Olympic Aid» у самостійну благодійну структуру «Right To Play», що ознаменувало перехід від разового збору коштів до системного програмного управління. Уже 2001 року було ініційовано перші партнерські проекти з управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців в Анголі та Кот-д'Івуарі. Еволюція методології призвела до розроблення 2002 року спеціалізованих програм SportWorks та SportHealth, що поєднали фізичний розвиток із медико-соціальним просвітництвом [8].

Сучасна стратегія організації базується на концепції ігрового навчання як інструмента сталого соціального впливу. Навчальні модулі інтегровані у шкільні програми та громадські простори, фокусуючись на подоланні освітніх розривів (математика, мовна підготовка), профілактиці інфекційних захворювань і формуванні санітарно-гігієнічної культури. Це дозволило змістити акцент із фізичного виховання на системну трансформацію національних освітніх стандартів [6]. Показовим прикладом оперативності стало проведення масштабної імунізації 18 000 дітей у Замбії 2003 року.

Трансформаційний процес «Right To Play» завершився впровадженням децентралізованої моделі управління. Відкриття представництва у Сьєрра-Леоне 2004 року започаткувало тренд на залучення локальних лідерів і педагогів, що забезпечило високу адаптивність програм до соціокультурного ландшафту. Уже 2007 року досвід Уганди підтвердив ефективність цього підходу: учасники програм (діти) почали бути суб'єктами планування локальних ініціатив. Кінцевою метою такої архітектури є створення самодостатніх громадських екосистем.

Використання спорту як нейтральної платформи для діалогу дозволило адвокаційній кампанії «Right To Play» дестигматизувати табуйовані теми, зокрема щодо прав вагітних учениць на денну освіту (Мозамбік, 2019 р.) та закріпити пріоритет прав дитини в регіональній політиці [12].

Важливим чинником успішної реалізації стратегії «м'якої сили» організації «Right To Play» є залучення широкої мережі амбасадорів-атлетів, яка на сьогодні об'єднує понад 200 видатних представників світового спорту. Особливої ваги цій ініціативі надає її глобальна географія: послами організації є титуловані спортсмени з різних країн світу – від Канади та США до Норвегії, Німеччини та Швейцарії. Така багатонаціональна репрезентативність дозволяє долати культурні бар'єри та робить ідеї «Right To Play» універсальними та зрозумілими в будь-якому регіоні. Участь олімпійських чемпіонів і професійних атлетів, які представляють як зимові (гірські лижі, хокей, ковзанярський спорт), так і літні види спорту, трансформує їхній особистий авторитет у дієвий механізм соціального впливу. Це не лише підвищує медійну впізнаваність гуманітарних проєктів, а й формує унікальний приклад лідерства для дітей у кризових зонах, демонструючи через спорт можливості для подолання життєвих труднощів незалежно від національного походження чи соціального статусу.

Ефективність глобальної стратегії «Right To Play» значною мірою детермінована діяльністю розгалуженої мережі амбасадорів, яка на сучасному етапі налічує 198 індивідуальних атлетів та професійних команд. Високий статус представництва забезпечується залученням еліти світового спорту, що дозволяє конвертувати спортивний авторитет у дієвий інструмент гуманітарної дипломатії.

Традиційно потужним є представництво дисциплін зимового циклу, що історично пов'язано з витоками організації. Гірськолижний спорт та слалом презентовані такими титулованими атлетами, як А. Л. Свіндал, А. А. Кілде, К. Янсруд, Р. Мовінкель та Вр. Шнайдер. Напрямок ковзанярського спорту та шорт-треку очолюють Б. Блер, К. Г'юз та Д. Моррісон. Хокейний сегмент (включаючи парахокей) представлений лідерами світового рівня, зокрема Г. Вікенхайзером, К. Веллетт та М. Цуккарелло-Аасеном.

Вагомий внесок у популяризацію ідей організації вносять зірки біатлону (Й. Т. Бе, Т. Бе, У. Дисл), лижних перегонів (Д. Колонья, Т. Йохаут) та сноубордингу (П. Бургенер, Р. Груневуд). Фігурне катання та танці на льоду представлені П. Чаном, С. Г'юз та дуєтом М. і А. Шибутані. Спектр послів літніх видів спорту демонструє мультидисциплінарний підхід до соціальної інженерії. Легка атлетика та футбол є найбільш масовими платформами адвокації. Серед ключових фігур – Е. Фелікс, Г. Резерфорд (легка атлетика) та С. Мане, Н. Редмонд, С. ван Вінендал (футбольний сектор). Активну участь беруть представники хокею на траві (М. Фюрсте, А. Денсон), баскетболу (Б. Бійомбо, К. Александер) та волейболу (А. Мол, К. Сорум).

У ряди амбасадорів включено й еліту велоспорту (М. Кавендіш, Е. Джексон), тенісу (М. Хінгіс, П. Квітова, Б. Андреску), плавання (Н. Адріан). Єдиноборства та спеціалізовані дисципліни представляють Н. Фонтейн (бокс), С. Ашванден (дзюдо) та С. Гердат (кінний спорт).

Особливе місце в архітектурі «Right To Play» посідають параолімпійські атлети – Б. Скарштейн, Ш. Петіклерк, А. Шаффельхубер, чия діяльність є ключовою у просуванні інклюзивних стандартів. Додаткову медійну підтримку забезпечує когорта «культурних амбасадорів» – продюсерів, журналістів та митців (А. Штіфваттер, М. Хагеманн), які забезпечують трансляцію гуманітарних цінностей на широку позаспортивну аудиторію [3].

Згідно з матеріалами за 2024 р. роль амбасадорів трансформувалася в реальне польове партнерство. 2024 рік став історичним через офіційне визнання ООН Міжнародного дня гри – 11 червня. Амбасадори виступили як головні дипломатичні агенти. Й. О. Косс особисто координував коаліцію з LEGO Foundation та UNICEF, що

призвело до того, що ігрові методики стали частиною офіційної освітньої стратегії ООН [4]. Результатом стала підготовка понад 104 тис. учителів методів ігрового навчання (Learning through Play), що дозволило охопити грою 4,7 млн дітей [7].

Завдяки адвокації амбасадорів і впровадженню ігрових методик у Гані рівень грамотності серед молодших школярів зріс у 2,3 рази порівняно з початком 2024 року [3].

Спортсмени та громадські діячі брали участь у «польових місіях» для масштабування спортивних програм, орієнтованих на дівчат. Так, С. Мане запустив проєкт щодо подолання бар'єрів для освіти дівчат через футбол у Сенегалі (регіони Седіу та Зігіншор, 2024 р.). Проєкт охопив 10 000 дівчат та 600 тренерів, використовуючи спорт як засіб протидії раннім шлюбам і вагітностям.

К. Александер перед Олімпіадою в м. Париж взяла участь у проведенні спортивних майстер-класів, спрямованих на розвиток упевненості та лідерства в рамках кампанії «Rally For Girls' Education». Це призвело до того, що у спортивних програмах організації 2024 р. 51 % учасників – це саме дівчата.

Учасник Олімпіади-2024, канадський легкоатлет Д. Асемота особисто проводив тренінги для вчителів щодо інклюзії та організації інклюзивного середовища в Руанді. Завдяки цій ініціативі 93 % опитаних батьків повідомили про значне покращення емоційного зв'язку з дітьми та їхньої готовності до навчання після травм та захворювань.

М. Шер та А. Шаффельхубер забезпечили підтримку для 10 700 дітей з інвалідністю, які були інтегровані в загальноосвітні спортивні ліги в Уганді та Пакистані.

Програма PLAY (Promoting Life-skills in Aboriginal Youth) 2024 року отримала нову динаміку. Організація Youth Leadership Symposium й амбасадори Б. Андреську та Е. Фелікс сприяли залученню до програми молоді з 88 громад корінних народів. 95 % випускників програми PLAY зазначили, що участь у спортивно-ігрових заходах допомогла їм у працевлаштуванні [там само].

Отже, амбасадори з відомих спортсменів – це операційна складова успіху організації, а не просто маркетинговий елемент. Тобто залучення амбасадорів із різних країн та видів спорту створює синергетичний ефект, дозволяючи організації ефективно впроваджувати програми «навчання через гру» на глобальному рівні.

Висновки. Підсумовуючи дослідження можна стверджувати, що педагогічний потенціал ігрової діяльності в системі «Right To Play» виходить далеко за межі традиційного фізичного виховання, трансформуючись у цілісну технологію подолання гуманітарних розривів. Ключовим чинником успіху цієї моделі є перехід від суто спортивного до ігрового навчання (Learning through Play), де фізична активність стає базовою платформою для формування когнітивної резильєнтності, психосоціальної стійкості та соціальної інклюзії вразливих категорій дітей.

Важливим теоретичним і практичним здобутком організації стало створення унікальної архітектури соціального впливу, де інститут спортивного амбасадорства відіграє роль не маркетингового інструменту, а реального механізму гуманітарної дипломатії. Залучення світової спортивної еліти дозволяє конвертувати атлетичний авторитет у дієвий засіб адвокації прав людини, що було підтверджено історичним визнанням ООН Міжнародного дня гри 2024 року. Це свідчить про успішну інтеграцію спортивно-педагогічних методик у глобальну освітню стратегію, що сприяє подоланню бар'єрів у доступі до освіти, особливо для дівчат та дітей з особливими освітніми потребами. Перспективи подальших розвідок у цьому напрямку вбачаються в адаптації та імплементації верифікованих методик «Right To Play» в українську систему загальної та позашкільної освіти.

Список використаних джерел:

1. Цибанюк О. О., Ніколайчук О. П. Роль зіркових спортсменів у реалізації концепції «Спорт заради розвитку та миру»: сучасні тенденції та виклики. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14976998>

2. About us. Right To Play: official website. URL: <https://righttoplay.com/en/about-us/>
3. Annual Report 2024 Right to play. URL: https://appack-app-righttoplay-publics3bucket-veclfra9ykl.s3.amazonaws.com/documents/RTP_2024AnnualReport_Letter_Global_Digital_Hi-Res.pdf
4. Celebrating the first-ever International Day of Play: a global commitment to enhancing childhood development. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/celebrating-first-ever-international-day-play-global-commitment-enhancing-childhood-development>
5. Enhancing the Contribution of Sport to the Sustainable Development Goals. *Commonwealth Secretariat*. London, 2017. 132 p. URL: https://www.sportanddev.org/sites/default/files/downloads/enhancing_the_contribution_of_sport_to_the_sustainable_development_goals.pdf
6. Freeborn J. Right to play. *The Canadian Encyclopedia*. 2016. URL: <https://thecanadianencyclopedia.ca/en/article/right-to-play>
7. Game on: celebrate the power of play. URL: <https://www.unicef.org/vietnam/day-of-play-2024>
8. Right to play (formerly known as Olympic Aid). UNHCR. URL: <https://www.unhcr.org/uk/sites/uk/files/legacy-pdf/3ee980d713.pdf>
9. Right to play. Wikipedia: the free encyclopedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Right_to_Play
10. Schulenkorf N. The roles and responsibilities of a change agent in sport event development projects. *Sport Management Review*. 2010. No. 13(2). Pp. 118–128. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.smr.2009.05.001>
11. Tsybanyuk O., Dariichuk S., Pobocha T., & Moseichuk Y. Global initiatives in physical education and sport development. *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*. 2025. No. 14. Pp. 9.
12. 2018 Annual Report. Right to play. 21 p. URL: https://appack-app-righttoplay-publics3bucket-veclfra9ykl.s3.amazonaws.com/documents/2018_AnnualReport_NorthAmerican_DoublePageSpreads.pdf

References:

1. Tsybaniuk, O. O., & Nikolaichuk, O. P. (2024). Rol zirkovykh sportsmeniv u realizatsii kontseptsii «Sport zarady rozvytku ta miru»: suchasni tendentsii ta vyklyky [The role of star athletes in the implementation of the "Sport for Development and Peace" concept: current trends and challenges]. *Pedahohichna Akademiia: aukovi zapysky*, (11), 21–29 [in Ukrainian].
2. About us. Right to play. Retrieved from <https://righttoplay.com/en/about-us/> [in English].
3. Annual Report 2024 Right to play. Retrieved from https://appack-app-righttoplay-publics3bucket-veclfra9ykl.s3.amazonaws.com/documents/RTP_2024AnnualReport_Letter_Global_Digital_Hi-Res.pdf [in English].
4. Celebrating the first-ever International Day of Play: a global commitment to enhancing childhood development. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/articles/celebrating-first-ever-international-day-play-global-commitment-enhancing-childhood-development> [in English].
5. Lindsey, I., & Chapman, T. (2017). Enhancing the Contribution of Sport to the Sustainable Development Goals. *Commonwealth Secretariat*. London. Retrieved from https://www.sportanddev.org/sites/default/files/downloads/enhancing_the_contribution_of_sport_to_the_sustainable_development_goals.pdf [in English].
6. Freeborn, J. (2016). Right to play. *The Canadian Encyclopedia*. Retrieved from <https://thecanadianencyclopedia.ca/en/article/right-to-play> [in English].
7. Game on: celebrate the power of Play. Retrieved from <https://www.unicef.org/vietnam/day-of-play-2024> [in English].
8. Right to play (formerly known as Olympic Aid). UNHCR. Retrieved from <https://www.unhcr.org/uk/sites/uk/files/legacy-pdf/3ee980d713.pdf> [in English].
9. Right to play. *Wikipedia*. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Right_to_Play [in English].
10. Schulenkorf, N. (2010). The roles and responsibilities of a change agent in sport event development projects. *Sport Management Review*, 13(2), 118–128. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.smr.2009.05.001> [in English].
11. Tsybanyuk, O., Dariichuk, S., Pobocha, T., & Moseichuk, Y. (2025). Global initiatives in physical education and sport development. *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*, 14, 9 [in English].
12. 2018 Annual Report. Right to play. Retrieved from https://appack-app-righttoplay-publics3bucket-veclfra9ykl.s3.amazonaws.com/documents/2018_AnnualReport_NorthAmerican_DoublePageSpreads.pdf [in English].

Tsybanyuk O. O.,
orcid.org/0000-0001-5367-5747

Dariichuk S. V.,
orcid.org/0000-0001-8089-1293

PEDAGOGICAL POTENTIAL OF PLAY AND SPORT-BASED ACTIVITIES IN OVERCOMING EDUCATIONAL AND HUMANITARIAN GAPS: THE INTERNATIONAL PRACTICE OF "RIGHT TO PLAY"

The article presents a comprehensive pedagogical analysis of the international organization "Right To Play" as a leading institution that employs play-based and sport-oriented methodologies to promote social inclusion, protect children's rights, and overcome educational and humanitarian gaps in crisis-affected regions worldwide.

It is substantiated that under contemporary humanitarian challenges, physical culture and sport have evolved beyond traditional normative educational functions into powerful instruments of social engineering, humanitarian diplomacy, and soft power.

Based on the analysis of international policy reports, including United Nations and Commonwealth frameworks, the study demonstrates that purposeful physical and play-based activities contribute significantly to the formation of social capital, psychosocial resilience, and inclusive educational opportunities.

Particular attention is devoted to the functional role of sports ambassadors, who are conceptualized not merely as promotional figures but as active agents of change and social mediators. The article proves that the involvement of globally recognized athletes enables the transformation of sporting authority into an effective mechanism of humanitarian advocacy, reducing stigma, promoting inclusion, and supporting vulnerable populations.

The research details the practical outcomes of "Right To Play" initiatives, particularly the successful implementation of inclusive educational and psychosocial rehabilitation programmes in countries such as Ghana, Senegal, Rwanda, and Uganda, as well as the organization's contribution to the international recognition of the United Nations International Day of Play.

It is demonstrated that the integration of play-based learning modules into educational systems effectively supports psychosocial recovery, promotes health awareness, advances gender equality, and strengthens educational access in conflict and post-conflict contexts.

The article also identifies key challenges in international sport-for-development initiatives, including financial sustainability, resource allocation, and institutional coordination.

The study concludes that the pedagogically verified experience of "Right To Play" possesses substantial practical significance for the development of national strategies aimed at post-war educational recovery, social reintegration, and psychosocial support for children affected by armed conflict, particularly in Ukraine.

Key words: play-based learning, physical activity, Right To Play, humanitarian gaps, educational inclusion, sport for development, social resilience, sports ambassadors, agents of change.

Дата надходження статті: 18.02.2026 р.

Прийнято до публікації: 06.03.2026 р.

Опубліковано: 28.05.2026 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Тимчук Л. І.